

Po plagiátorských kauzách ministrů zahájila Masarykova univerzita kontroly prací. Další školy o nich uvažují

PRAHA/BRNO Nedávné trable tří ministrů s opisováním v diplomových pracích z let 2004, 2005 a 2007 mají nepřímou dohru. Některé vysoké školy dle informací LN uvažují o zpětných kontrolách prací. Byť se žádná z afér netýkala Masarykovy univerzity, právě brněnská škola, jež po roce 2008 zaváděla antiplagiátorské systémy, chce vědět, jak vedoucí či oponenti zvládali kontroly. Tím trochu tlačí na ostatní školy – třeba na Mendelovu univerzitu, Univerzitu Tomáše Bati či Ostravskou univerzitu, jejichž školitelé u ministrů nezachytili banální plagiáty či absence citací. „Vysoké školy musejí nyní přesvědčit veřejnost, že dělají maximum, aby již k takovému jednání nedocházelo,“ řekl LN Mikuláš Bek, místopředseda České konference rektorů a kandidát do Senátu. Na Masarykově univerzitě už spustil namátkovou kontrolu starších textů z různých fakult. Školy nejsou v názorech jednotné. „My zpětné kontroly diplomových prací provádět nebudeme,“ řekl LN Tomáš Zima, rektor Univerzity Karlovy. Podle něj stávající systém funguje dobře; nedávno zahájil řízení o odebrání titulu v případě doloženého plagiátu. Naopak „vedení Univerzity Palackého prodiskutuje otázku přezkumu starších prací v pondělí“, řekl LN rektor Jaroslav Miller. Ani Technická univerzita v Liberci to nevyklučuje. „Klidně to můžeme udělat. Třeba prověříme některé politiky, kteří u nás studovali,“ říká rektor Miroslav Brzezina.

Pokračování a více na straně 3 Poznámka na straně 8 Univerzity prověří starší diplomky

Dokončení ze strany 1

Diplomkové pozdvižení spustil skandál exministryně spravedlnosti Taťány Malé (ANO), jež opisovala jak v magisterské diplomce ze soukromých bratislavských „práv“, tak v diplomové práci z Mendelovy univerzity. Po ní musel kvůli plagiátu bakalářské práce z Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně rezignovat ministr práce Petr Krčál (ČSSD). A chabé citování v magisterské diplomce z Ostravské univerzity ohrožovalo i kariéru ministra obrany Lubomíra Metnara (za ANO).

Ve všech případech jde o veřejné vysoké školy, které v éře masivního nástupu studentů (a také požadovaných titulů ve státní správě) ještě neměly šanci prověřovat práce pomocí IT systémů. Až po roce 2008 se postupně zaváděly nástroje jako Theses.cz, který už používá 57 vysokých škol, včetně všech 26 veřejných. Uloženo je v něm na 700 tisíc závěrečných prací a třicet milionů dokumentů.

Podvodníci to mají těžší

Trojice univerzit, jež musely vysvětlovat obhájené diplomky ministrů, zpětné sondy nechystají. „Hlubší analýzu vzorku diplomových prací, které byly obhájeny před rokem 2008, nemá Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně v plánu,“ říká Jana Brázdilová z tiskového odboru. „V posledních pěti letech bylo ve Zlíně obhájeno přes 16 tisíc prací, z toho šestnáct bylo identifikováno jako plagiáty. Všechny řešila disciplinární komise a ani jedna nebyla nakonec obhájena,“ tvrdí.

Mendelova univerzita užívá Theses.cz od roku 2012. Rada pro vnitřní hodnocení školy chce posílit kontrolní mechanismy a škola vybízí i k systematické práci se studenty. Za minulé tři roky měla Mendelova univerzita zhruba 7500 absolventů. „Za plagiáty jsou ročně vedoucími prací či oponenty označeny dvě tři práce; letos to byly tři práce. Za poslední tři roky se jednalo o sedm prací,“ říká mluvčí Jiřina Studenková s tím, že případy řeší disciplinární komise. Univerzita se soustředí i na eliminaci takzvaného contract cheatingu, tedy psaní závěrečných prací na objednávku za úplatu, což se rozmáhá.

Ostravská univerzita se hájí, že pedagogická fakulta, kde studoval Metnar, prošla úspěšnými reakreditacemi. „Součástí je také náhodná kontrola obhájených závěrečných prací a akreditační komise neshledala nedostatky,“ říká mluvčí Adam Soustružník.

Kritické roky 2000–2010 Věřím, že kauzy, které se našly – a případně ještě najdou –, budou převážně ohraničeny obdobím mezi lety 2000 až 2010. Mikuláš Bek – místopředseda České konference rektorů
Jde o školy, které v éře masivního nástupu studentů ještě neměly šanci prověřovat práce pomocí IT systémů

Foto popis|